

Pedro remimombe'ukwe 1

primeira epístola de Pedro

Pedro omondo kwatia nhe'ẽ Hesu Cristo rerovi-aha kwéry táva ambue mbue-py oyvy e'ŷ-py oiko va'e pegwarã

¹ Xe Pedro Hesu Cristo remimondo va'e. Amondo uka-ta kwatia-rehe xe nhe'ẽ peẽ-my gwarã. Peẽ Nhandejáry reroviaha kwéry pende yvy e'ŷ-py peho peiko-vy araka'e. Penhemosarambipa araka'e peho-vy pene retã-gwi. Nhandejáry reroviaha e'ŷ va'e pa'ũ-rupi táva ambue mbue-rupi peiko va'e. Peẽ Ponto yvy-py peiko va'e, Galácia yvy-py peiko va'e ave, peẽ Capadócia yvy-py peiko va'e ave, Ásia yvy-py peiko va'e ave, yvy ambue Bitínia-py peiko va'e pegwarã ahai-ta.

² Nhandejáry pende poravo va'ekwe ojéupe gwarã. Yma va'ekwe “Upéa xe rembiporavorã” he'i va'ekwe pende-rehe kwéry Nhandejáry, Nhande Ru. Gwe'yirã voi pende poravo va'ekwe hekoha-rami peiko hagwã. Nhe'ẽ Marangatu tee va'e omopotímba-ma peteĩ teĩ va'e pende py'a Hesu Cristo remimbota pejapo meme hagwã Hesu omanoha-rupi pene resende hagwã.

Tapende rovasa katu pende rexakwaa porâve râve rei hagwã Nhandejáry. Tapene mbopy'agwapy tee katu pende rovasa-vy.

Nhande rekove pyahurã ome'ẽ-ma nhande-vy nhande porahuvereko-gwi Nhandejáry

³ Tanhamboete katu Nhandejáry-pe “Nde tuvixa” taja'e Hesu Cristo Ru-pe nhamboete-vy. Nhande poriahuvereko eterei Nhandejáry. Nhande rekove pyahurā ome'ẽ-ma nhande-vy nhande poriahuvereko-gwi. Ha'e omopu'ã jevy-ma va'ekwe Hesu Cristo-pe. Omano tee rire omoingove jevy joty va'ekwe íxupe. Upéa-gwi nhande rekove pyahu teerā-rehe nhaha'arō jaiko-vy íxupe. “Oikove jevy-ma Nhandejáry Hesu Cristo. Upéa-gwi aikwaa-ma ou jevy-ta xe reraha hagwā, opa e'ŷ reheve aiko hagwā hendive” ja'e voi Hesu Cristo ra'arō arō jaiko-vy. ⁴ Ha Nhandejáry katu “Anhongatu-ma peẽ-my gwarā yváy-py”, he'i voi va'ekwe nhande-vy. Upéixa-gwi nhaha'arō arō joty jaiko-vy íxupe. Opa e'ŷ va'erā onhembyai e'ŷ va'erā onhehundi e'ŷ va'erā upe va'e onhongatu-ma va'ekwe Nhandejáry nhande-vy gwarā. ⁵ Mba'e vai-gwi onhangareko meme nhande-rehe Nhandejáry. Hese pejerovia tee-gwi opu'akaha-rupi onhangareko pende-rehe oiko-vy. Pende py'a potī tee hagwā pende rekove-rehe onhangareko. Hesu Cristo ogwejy jevy tee ha'óra ohexa uka-ta entéro va'e-pe pene nhangareko porā memeha pende py'a potī teeha ohexa uka-vy.

⁶ Upéa-rehe peẽ pevy'a voi katu. Pehasa asy ramo jepe, sapy'a penhemboasy ramo jepe, tapevy'a joty kuri. Penhemboasy óra ohasa va'erā. Hi'are e'ŷ va'e, ko yvy rupigwa mate peẽ-my pene mbohasa asy arā.

⁷ Nhandejáry oipota pejerovia tee ójehe, ojekwaa hagwā pende rekoha-rehe pejerovia teeha hese. Upéa-gwi pehasa asy peiko-vy. Oĩ ouro hepy va'e.

Imokanhymba reipyrā ramo jepe, nhamoī joty íxupe tata-py itantea-vy. Nhambohyku ojekwaa hagwā ouro ra'angakwe ouro tee-gwi.*

Upéixa voi peē kwéry. Tuvixa mba'eve Nhandejáry-pe peē kwéry ouro-gwi, hese pejerovia-gwi. Aipo ramo ouro nhatantea va'e vér ami pehasa asy ojekwaa porāve hagwā pende-rehe pejerovia tee-ha. Upéixa ramo Hesu Cristo ojehexa uka jevy hagwā óra-py pene mboete va'erā. “Xe-rehe ojerovia tee va'e. Ohasa asy jepe va'ekwe, ojerovi-ave ave joty xe-rehe” he'i arā pende-rehe pene momba'egwasu-vy.

⁸ Peē katu ndapehexái vyteri Hesu Cristo-pe. Pehexa e'ŷ ramo jepe pehayhu joty voi íxupe. Ha ko'ây ndapehexái ramo jepe pejerovia tee joty ave hese. Upe va'e-rehe pevy'a voi. Peē-my peteī teī-pe yváy-gwi ou va'ekwe pende py'apy gwive pende vy'aha. Haimete nome'ēi nhamombe'u hagwā mba'eixagwa iporā pende py'a vy'aha. ⁹ Peteī teī pejerovia-ma araka'e Hesu Cristo-rehe. Upéixa-gwi omopotī-ma peteī teī pende py'a. Upéa-rehe pevy'a tee joty peiko-vy.

¹⁰⁻¹¹ Yma ete myamyrī Nhandejáry nhe'ē-py omombe'u va'ety kwéry omotenonde va'ekwe imombe'u-vy: “Nhandejáry pende rexakwaa rei va'erā pene resende-vy. He'yirā peiko va'erā” he'i peteī teī omombe'u-vy va'ekwe pende rehewa nhe'ē. Ha Cristo rehewa nhe'ē omohenonde-ma ave va'ekwe. “Ogwereko asy va'erā upe va'e-pe” he'i va'ekwe Cristo-rehe. “Upe heta-ma ohasa asy va'e-pe Nhandejáry omomba'egwasu

---

* ^{1:7} Rm 8.17-18; 2 Co 12.9; Tg 1.2-4; 1 Pe 4.12-13

ete va'erā, oiko va'erā Nhande Ruvixa ramo” he'i ave va'ekwe Cristo rekorā omohenonde-vy. Ha Cristo Nhe'ẽ Marangatu tee va'e ipy'apy-py oiko va'e oikwaa uka va'ekwe íxupe kwéry aipo va'e nhe'ẽ omohenonde hagwā imombe'u-vy.

Ha kiva'e rehewa omombe'u uka íxupe ndoikwaa ukái vyteri íxupe kwéry. Nomombe'úi voi íxupe kwéry araka'e pa oiko va'erā. Oikwaase eterei-gwi ojerure rure Nhandejáry-pe: “Xe mo'arandu katu, xe Járy. Upe va'e ne nhe'ẽ amombe'u kuri araka'e pa oiko va'erā? Araka'e pa ogwahē va'erā ne remimbou? Mba'éixa pa ogwahē va'erā? Xe ave, ahexa-ta para'e íxupe? Xe mo'arandu katu, xe Járy. Aikwaa porāseve voi íxupe” he'i peteĩ teĩ va'e Nhandejáry-pe.

12 Ha Nhandejáry oikwaa uka va'ekwe peteĩ teĩ-pe: “Ndaha'éi va'erā nde-vy gwarā ne remimombe'ukwe” he'i íxupe. “Ãygwa ndohexái va'erā upe va'e ne remimombe'ukwe” he'i íxupe. “Ne remiarirō joapy rire mate ohexa va'erā ne remimombe'ukwe” he'i va'ekwe peteĩ teĩ-pe Nhandejáry.*

Ha peẽ katu, ãy peikwaa-ma. Pehendu-ma Cristo rehewa nhe'ẽ. Ou-ma pende ha-py Cristo-rehe omombe'u mbe'u va'e. Nhe'ẽ Marangatu tee va'e, yváy-gwi ou va'e pene mo'arandu-ma. Imbaraeteha-rupi pene mbo'eháry omombe'u peẽ-my anhete teegwa voi Cristo rehewa nhe'ẽ. Ha upe nhande-vy iporā va'e Cristo rehewa nhe'ẽ-rehe oikwaase eterei mo'ã ave yváy pygwa, Nhandejáry rembigwái kwéry.

---

* **1:12** Mt 13.17; Lc 10.23-24

*Nhandejáry nhande pe'a-ma va'ekwe nhande
py'a potĩ reheve nhane rembiapo porãve rãve hagwã
jaha-vy*

(1 Ts 2.10-12)

13 Upéa-rehe tapenhangareko reko porã katu peiko porã hagwã. Ani pemondo teĩ pende resa Hesu Cristo rekoha e'ŷ-rehe. Pejejoko katu pene kyre'ŷ hagwã Nhandejáry remimbota mate pejapo hagwã. Hesu Cristo ojehexa uka jevy hagwã óra ani pemokanhy teĩ pendejéhegwi. Nhande rovasa-vy voi ou va'erã ha'e. Upéa-rehe tapene mandu'a meme katu Nhandejáry nhe'ẽ-rupi peiko hagwã. **14** Mitã inharandu porã gwu nhe'ẽ ohendu va'e-rami peẽ ave pehendu katu Nhandejáry nhe'ẽ. Anive pejapose va'e rei pejapo teĩ. Anive pene arandu e'ŷ reheve, inhe'ẽ rendu e'ŷ reheve rei pejapo teĩ pene rembiapose rei va'e.

15 Nhandejáry katu hembiapo vai e'ŷ va'e voi. Imarangatu tee va'e. Hembiapo marangatu tee-ma voi oiko-vy. Pende pe'a-ma araka'e pejerovia hagwã ójehe. Upéixa-gwi ha'e-rami voi ave katu tapeiko kena pende py'a potĩ reheve pene rembiapo porã meme hagwã hendive. **16** Upéa-rehe Nhandejáry nhe'ẽ kwatia-rehe oĩ va'e he'i:

“Xe-ma xe reko marangatu tee va'e ko xe. Upéixa-gwi peẽ ave pende reko marangatu reheve tapeiko kena”*

he'i Nhandejáry kwatia nhe'ẽ.

17 “Xe Ru” peje ra'e íxupe pene nhe'ẽ pembojeupi ramo. Xáke, nhande kwaa voi va'e ha'e. Ndohejái

* **1:16** Lv 11.44-45; 19.2

reíry hembiapo ku'a ku'a va'e. Ndaha'éi oa'e e'ŷha-rehe anho ojapo va'e Nhande Ru yváy pygwa. Ombajoavy e'ŷ va'e voi ha'e. Peteĩ teĩ nhande reko johu kwaa. Upéa-rehe nhane monhe'ẽ va'erã. Upe rire nhande reko hagwe-rehe omombe'u va'erã nhande-vy nhande rekora. Upéixa-gwi ko yvy-rupi peikoha vapy peve ani pehasa teĩ inhe'ẽ.

18 Peikwaa voi pende rekohakwe kwéry. Nhane ramoigwasu amyrĩ gwekohakwe rei oheja nhande-vy. Ha Nhandejáry nhande pe'a upéa tekoha-gwi nhande repy gwe'yirã ramo jaiko hagwã. Peẽ katu, pene mandu'a porã kena mbava'e po ome'ẽ nhande repy-vy. Ko yvy pygwa hepy va'e nome'ẽi. Nome'ẽi prata. Nome'ẽi ave ouro nhande repy-vy. Upe va'e opa va'erã. Iporãve va'e ome'ẽi. **19** Pende repy-vy Cristo omano va'ekwe. Pende rekove-rehe gwugwy-rupi omano va'ekwe pende repy-vy.

Yma va'ekwe nhande ru amyrĩ kwéry oiporavo ovexa ra'y iporãite va'e imarã e'ŷ va'e ojuka hagwã Nhandejáry-pe ijáry rembiapo vaikwe repy-vy. Upe ovexa ra'y-rami ave Cristo omano va'ekwe. Imarã e'ŷ va'e voi Cristo nhande-rehe ha-py omano va'ekwe.

20 Ha yma ete ko yvy nomoingói vyteri jave Nhandejáry oikwaa-ma va'ekwe Cristo omano-ma hagwã. Oiporavo va'ekwe íxupe ijuka uka hagwã. Ha upé rire katu, oiko are-ma rire ko yvy, haimete jevy ko yvy opa jevy hagwã óra, ogwahé-ma va'ekwe ou-vy Cristo. Ou-ma va'ekwe nhande rayhu nhande rovasa hagwã.*

---

* **1:20** Hb 9.12-14

21 Cristo-rehe jajerovia-gwi jajerovia ave Tupā Nhandejáry-rehe. O mano va'ekwe pa'ū-gwi ha'e omoingove jevy va'ekwe Cristo-pe. Omomba'egwasu ete ave íxupe. Upéixa-gwi jajerovia Tupā Nhandejáry-rehe nhaha'arō ave Cristo-pe nhande rovasa tee hagwā.

22 Perovia-ma araka'e nhe'ẽ anhete va'e. Nhandejáry nhe'ẽ-pyma peiko-ma pene mopotī teema. Upéixa-gwi tapehayhu kena Cristo reroviah kwéry-pe. Pende py'a gwive tapejohayhu rei katu pejogwerovy'a-vy.

23 Mitā oiko ramo tuvy, isy-pe ko yvy arigwape, túvy-rami, isy-rami voi oiko íxupe. Upéixa ave Nhandejáry nhane mbopy'apyahu ramo jaiko-ma íxupe ta'ýry ramo, tajýry ramo ave. Nhande Ru yváy pygwa opa e'ŷ va'e. Inhe'ẽ opa e'ŷ va'e-rupi pene mbopy'apyahu pende rekove pyahu rehevē peiko-ma hagwā opa e'ŷ rehevē. **24** Upéa-rehe inhe'ẽ kwatia-rehe oĩ va'e he'i:

“Kente kwéry kapi'i ramigwa voi. Hemimomba'egwasu yvoty ramigwa. Kapi'i ipirupa. Yvoty ipoty kúi-ma. Upéixa ave kente kwéry, hemimomba'egwasu gwive yvoty okuí va'e pirukwe-rami voi. Ndahi'aréi va'erā.

25 Ha Nhandejáry nhe'ẽ katu opa e'ŷ va'e voi”* he'i Nhandejáry nhe'ẽ kwatia-rehe oĩ va'e.

Ha peẽ katu pehendu-ma upe nhe'ẽ. Omombe'u-ma peẽ-my Cristo rehogwa nhe'ẽ.

---

* **1:25** Is 40.6-9; Tg 1.11

2

*Itagwasu óga pytahoha-rami oiko Hesu Cristo
gwe'ýi kwéry-pe imombaraete hagwā*

¹ Upéa-rehe tapejejoko katu opamba'e ivai va'e-gwi. Anive pende py'a vai pende a'e e'ý-vy ojóehe. Pejohayhu katu. Anive ave peporombotavy. Anhetegwa tee va'e mate pemombe'u va'erā. Anive ave pende juru mymýi rei ojóehe. Anive ave peipotapa rei tei. Ne mba'e ererekō va'e-rehe anho katu evy'a. Anive ave penhe'ẽ vai ojóehe. Opa mba'e ivai va'e-gwi tapejejoko kena.

²⁻⁵ Pejohu porā nipo ra'e Nhandejáry py'a porāha. Pende poriahuvareko meme-gwi pejohu porā-ma ra'e. Aipo ramo pene kyre'ý katu peikwaa porāve rāve hagwā hesegwa nhe'ẽ. Mitā ikambuhéi va'e-rami peē ave peheka heka katu pene arandurā. Kamby porā tee-rehe okakwaa mitā. Peē ave Nhandejáry nhe'ẽ pehendu porā ramo pene arandu porāve rāve va'erā pende rekoha porā reheve peiko hagwā.*

Penhemooagwī katu Hesu Cristo-gwi. Ha'e pene moingove va'e. Pene moïse pa'i ramo nde py'a potī marangatu reheve ereme'ẽ meme hagwā íxupe hemimbota imboete-vy. Yma gware pa'i reko-rupi ndereikói va'erā. Ijukapyre hemime'ẽgwe rekoria, nde reko porā teeha reheve enheme'ẽ katu íxupe imboete-vy. Penhemooagwī katu Hesu Cristo-gwi pembovy'a hagwā Nhandejáry-pe imboete-vy. Heta oĩ íxupe omboete e'ý va'e. "Ijapu" he'i mo'ã hese. Nhandejáry ae oiporavo va'ekwe íxupe omomba'egwasu tee hagwā. Pejogwerroaty ramo

---

* **2:2-5 Sl 34.8**

hese pene mombaraete tee va'erā peiko porā hagwā.

Nhane mandu'a óga itagwigwa-rehe. Itagwasu omopu'ã óga pytahoha-ramo. Opa hagwā ete-ma hi'ári omoī mixive va'e ita. Upéixa ave Nhandejáry re'yí. Itagwasu óga pytahoha-rami oiko Hesu Cristo gwe'yí kwéry-pe imombaraete hagwā. Penhemaoagwī katu Hesu Cristo-gwi pene mombaraete hagwā.

⁶ Upéa-rehe Nhandejáry nhe'ẽ kwateria-rehe oĩ va'e he'i Hesu Cristo-rehe:

“Xe re'yí kwéry ruvixarā ambou-ta tetā Sião-py” he'i. “Itagwasu-rami, óga jepytaohaha-rami imba'egwasu ete-ta. Ha'e katu aiporavo va'ekwe íxupe. Xe rakate'ŷ hese. Upe xe rembiporavo-rehe ojerovia va'e non-hemotíry va'erā.”*

he'i Nhandejáry nhe'ẽ kwateria-rehe oĩ va'e.

⁷ Ha peẽ katu pejerovia-ma araka'e Hesu Cristo-rehe. Pehayhu-ma araka'e íxupe. Pejohu porā tee íxupe. Oĩ jepe kente kwéry hese ndojeroviái va'e. Upe va'e-rehe Nhandejáry nhe'ẽ kwateria-rehe oĩ va'e he'i ave:

“Ndovaléi upe ita, he'i óga omopu'ã va'e imboykevy. Ha ojohu vai jepe, upe ita óga pytahoha ramo oiporu. Óga pytahoha voi upe ita”.*

he'i Nhandejáry nhe'ẽ kwateria-rehe oĩ va'e.

⁸ “Ndovaléi voi pe ita he'i va'e onhepysanga hese.

Oporoity va'e upe va'e ita”*

he'i ave Nhandejáry nhe'ẽ kwateria-rehe oĩ va'e. Upéixa voi Hesu Cristo oiko va'erā kente kwéry-pe.

---

* **2:6** Is 28.16   * **2:7** Sl 118.22   * **2:8** Is 8.14-15

Onhe'ẽ renduse e'ŷ va'e-pe oity uka-ta ogwereko asy-ta. Tenonde-rupi Nhandejáry hekorã oikwaa va'ekwe-rami, ha'e kwéry nahi'arandu porãiry ãy okwa-vy.

⁹ Peẽ ae katu Nhandejáry re'ýi tee ramo peikoma. Ha'e pende pe'a-ma va'ekwe ojéupe gwarã. Ondive gwarã voi pende pe'a-ma pende py'a potĩ reheve peiko hagwã. Ha'e mburuvixagwasu tee yváy-py ha pende pe'a-ma pende rereko hagwã pa'i heko marangatu va'e ramo. Upéixa peiko heko porã teeha rehegwa nhe'ẽ pemosarambi rambi hagwã, íxupe pemboete meme hagwã. Yma va'ekwe pytû-rupi oiko va'e-rami rei peiko va'ekwe. Ndapeikwaái va'ekwe mba'eve Nhandejáry-rehe. Ha'e ae pene mo'arandu-ma ójehe pene mbojerovia uka hagwã. Ko'ângä hesakã va'e-rupima peiko-ma pemombe'u mbe'u hagwã mba'éixa Nhandejáry ojapo porã meme peẽ-my.* ¹⁰ Yma va'ekwe ndapeikói Nhandejáry re'ýi ramo. Ko'ângä katu he'ýi ramo-ma peiko. Yma va'ekwe ndapeikwaái Nhandejáry pende poriahuverekoseha. Ko'ângä ae peikwaa-ma. Pende poriahuvereko voi-ma peiko-ma hagwã he'ýi ramo.*

*Tupã Nhandejáry-rehe pejerovia-gwi pehendu
katu mburuvixa ko yvy pygwa nhe'ẽ ave*

¹¹ Xe re'ýi kwéry pene mandu'a kena kóa-rehe: Yvy akéno-py oiko va'e-rami jaiko ko yvy pype. Nhandejáry re'ýi tee-gwi jaiko a-py sapy'a rei

* **2:9** Èx 19.5-6; Dt 7.6; 14.2; Ap 1.6; 5.10   * **2:10** Os 1.10; 2.23;
Rm 9.25

va'e-rami. Upéa-rehe anive pejapo pene rembia-
pose rei. Upéa nhamoï ramo nhane renonderä-
py nhande py'a-py onhondive onhorairõseha-rami
voi jaiko. Anive katu pemondo teĩ pende resa
pene mbojejavy ukase va'e-rehe rei. Nhan-
dejáry remimbota-rehe mate pene mandu'a pe-
japo hagwã. ¹² Nhandejáry reroviaha e'ŷ va'e pa'ũ-
my peime-ma. Ha'e kwéry onhe'ẽ vai vai para'e
pende-rehe. Upe jave jepe tapeiko porã meme
katu. Upéixa ramo pende-rehe ha-py pende rex-
aha kwéry omomba'egwasu va'erã Nhandejáry-pe
upe ou jevyha áry-py.*

¹³ Nhandejáry-rehe pejerovia-gwi pehendu katu
mburuvixa ko yvy pygwa nhe'ẽ ave ipogwy-py
peiko hagwã. Upéixa ramo pende reko porã-rehe
pemboete arã Nhandejáry-pe. Heta oï mburuvixa
kwéry ko yvy pype. Mburuvixagwasu oï oman-
dapa va'e ko yvy arigwa-rehe. Tapejapo katu
inhe'ẽ. ¹⁴ Hembiporavokwe oï jevy mburuvixarã
mixïve va'e. Tapejapo ave inhe'ẽ. Tetã tetã-my
ombou uka íxupe kwéry oikwaa uka hagwã upé
pygwa rembiapo-rehe. Hembiapo vai va'e-pe katu
ombohasa asy va'erã. Hembiapo porã va'e-pe
ogwereko porã va'erã. Mburuvixagwasu nhe'ẽ-py
ou va'ekwe. Pejapo katu inhe'ẽ.

¹⁵ Nhandejáry oipota pene rembiapo porã
meme. Upéixa ramo inhe'ẽ-rupi ndoikoséi va'e
kwéry ndojohúi arã pende-rehe onhe'ẽ rei hagwã.

¹⁶ Peẽ katu peteĩ teĩ ndejehénte eremba'apo va'e.
Upéixa jepe tapeiko porã katu. Ani pejapo vai teĩ.
Tapenheme'ẽ Nhandejáry rembigwairã ae.

---

* ^{2:12} 1 Ts 5.15

17 Peteīxa perekō enterove-pe pemboete-vy. Hesu Cristo reroviahā-pe pehayhu katu. Nhandejáry-pe inhe'ẽ pejapo katu pemboete-vy. Mburuvixagwasu yvy pygwa va'e-pe pemboete ave.*

Cristo rekoha eiporu katu

(Lc 6.22-23; Hb 12.2-3; 1 Pe 3.14)

18 Peē tembigwái ramo peiko va'e tapeiko katu pene mba'ejáry nhe'ẽ-rupi. Tapemboete katu íxupe. Peteīxa tapereko pene mba'ejáry. Oĩ pene mba'ejáry hekoha porãve va'e, heko kirirĩ re-heve pende rereko va'e. Oĩ ave pene mba'ejáry pende rereko asy va'e. Peteīxa katu tapereko íxupe kwéry. Pemba'apo porã meme katu íxupe.

19 Nhane mbohassa asy ramo jepe nhane mba'ejáry tanhamba'apo porã joty katu íxupe. Taja'e katu “Nhandejáry xe kwaa porã-ma. Íxupe amboete hagwã amba'apo porã-ta xe járy-pe” taja'e katu nhamba'apo-vy. Upéixa jajapo ramo Nhandejáry nhande rexakwaa rei va'erã, nhane rembiapo porã-rehe nhande rovasa va'erã. **20** Ne rembiapo vai ramo ae nde járy-pe, ne rembiapo vai-rehe ne nupã va'erã nde rereko asy ave arã. “Xe rereko asy ramo jepe xe nupã ramo jepe xe ndajehepýi joty íxugwi. Kirirĩ-vy areko íxupe. Upéa-rehe xe py'a porã” ani upéixa erenhembotavy teĩ. Ne rembiapo vai-rehe voi ne nupã kuri. Ne'írã voi nde py'a porã. Ne rembiapo vai eterei voi ereiko-vy. Iporãve ne rembiapo porã meme íxupe. Upéixa ereiko porã porã ramo jepe ne nupã ramo, nde rereko asy ramo, erovy'a joty. Ani erejehepy teĩ. Ekirirĩ

---

* **2:17** Rm 13.1-7; Tt 3.1; Hb 13.17

katu íxugwi. Upéixa ereiko porã ramo erembovy'a va'erã Nhandejáry-pe. Ha'e nde rovasa joty va'erã nde rexakwaa rei-vy.

21 Pende rekoha porã hagwã pende pe'a va'ekwe gwe'yirã Nhandejáry. Cristo ave ohasa asy va'ekwe peẽ kwéry-rehe ha-py. Upe va'e-rehe ohexa uka peẽ-my mba'eixa pa peiko hagwã pehasa asy jave. Ha'e ohasa asy ramo jepe ndojehepyíry joty va'ekwe. Ha'e oiko hagwe-rami ave tapeiko katu.

22 Ndojejavýi voi va'ekwe Cristo. Ijapu e'ý va'e voi ha'e. Oporombotavy e'ý va'e voi Cristo. Upéixa oiko teĩ va'ekwe ha ombohosa asy joty va'ekwe íxupe.* **23** Onhe'ë vai vai ramo jepe va'ekwe hese hekoha porã-gwi ha'e nonhe'ë vaíry joty va'ekwe. Ogwereko asy ramo jepe va'ekwe íxupe “Ajehepy arã” nde'íry joty ombohosa asyhare-rehe. Nhandejáry po-py onhemoï “Nhandejáry nhande kwaa porã va'e. Nhande reko johu kwaa va'e. Aha'arõ ha'e xe repy hagwã” he'i Cristo ójehe.

24 Okurusugwasu-rehe omano ramo va'ekwe Cristo ogweraha-ma ójehe nhane rembiapo vai. Nhande reko vaikwe-gwi nhane mopotã hagwã ha'e omano. Upéa ojapo va'ekwe omano va'ekwe vérámi ndajajejavývái-ma jaiko hagwã. Nhandejáry omoingove jevy va'ekwe vérámi nhande kwéry jaiko hagwã nhande py'a potã reheve. Ha'e ojekutu va'ekwe nhane mbogwera hagwã.

25 Peẽ peiko va'ekwe ovexa okanhy va'e-rami, pende raperã okanhy pendéhegwí va'e-rami. Nhandejáry ae ovexa rerekwa porã-rami pende

---

* **2:22** Is 53.9; 2 Co 5.21

reka reka-ma va'ekwe pende reru jevy hagwā oha-py. Ko'ánga peiko jevy-ma indive. Ha'e nhande py'a-rehe onhangareko va'e. Nhande rereko porāha ave ha'e.*

3

*Omenda va'e kwéry pegwarā nhe'ẽ
(1 Co 7; Ef 5.22-25; Cl 3.18-19)*

¹ Upéixa ave tembireko kwéry tapeiko katu pеteñ teñ pene ména nhe'ẽ-rupi. Nhandejáry nhe'ẽ-rupi ndoikói ramo jepe, ejapo katu ne ména nhe'ẽ erembojerovia uka hagwā íxupe Nhandejáry-rehe. Neremombe'úi ramo jepe íxupe Nhandejáry nhe'ẽ, inhe'ẽ nohenduséi ramo jepe oikwaa va'erā nde reko porāha-rehe nde-rehe. Ojeroviase ave va'erā ha'e ave Nhandejáry-rehe. ² "Xe rembireko heko porā voi va'e. Nhandejáry-rehe ojerovia-magwi nipo ogwerekoma gwekoha porā ra'e" he'i arā nde-rehe nde reko kwaa-vy. "Xe aroviase ave Nhandejáry-pe" he'i va'erā ohexa kwaa-gwi nde rekoha porā-rehe.

³ Ha peē katu kunha kwéry, niperāi pejehexa uka porā rei pene nhemondeha-rehe pejekyu porā-rehe rei, pende ao hepyve va'e-rehe rei, pende po'y porā-rehe rei ave niperāi pejehexa uka porā rei upéixa. ⁴ Iporāve pende py'apy porāha pehexa uka. Pende reko kirirī-rehe pende py'agwapy rehevē pehexa uka pende rekoha porā teeha opa e'ỹ va'e. Nhandejáry-pe upéa ovale voi. ⁵ Yma gware kunhagwe amyrī ipy'a potī va'e kwéry

---

* **2:25** Is 53.5-6

upéixa oiko va'ekwe. Nhandejáry-rehe ojerovia-gwi oiko va'ekwe oména nhe'ẽ-rupi. ⁶ Upéixa voi Sara amyrī ojapo Abraão amyrī nhe'ẽ. “Xe járy xe rerekoha” he'i oména-pe. Ipogwy-py voi oiko va'ekwe. Sara amyrī rekockwe-rami ãy pende reko porã katu. “Osy rekockwe-rami hekoha porã” he'i arã pende-rehe Sara membyre-rami voi peikogwi. Tapene rembiapo porã meme katu. Pende kyhyje e'ŷ reheve tapende reko porã. Pende kyhyje e'ŷ reheve pene ména nhe'ẽ tapejapo Nhandejáry-pe pemboete-vy.*

⁷ Peẽ katu kwimba'e kwéry, peteĩ teĩ perekó porã katu pene rembireko-pe. Kunha ko ikangyve kwimba'e-gwi. Ani perekó asy teĩ pene rembireko kwéry-pe. Peteĩ teĩ pemboete katu pene rembireko-pe. Ndaha'ei kwimba'e-pe anho ome'ẽ va'erã hekoverã Nhandejáry. Kunha pegwarã ave ome'ẽ hekoverã. Upéa-rehe nde sy eremboeteharami, terereko katu ne rembireko-pe Nhandejáry ojeapysaka hagwã ne nhe'ẽ-rehe. Upéixa ramo nerembojeupi reíry arã ne nhe'ẽ íxupe.

*Jajoporiahuverekō rei katu jajohayhu porã-vy
(Rm 12.16-21; Fp 1.27-30; 1 Ts 5.14-15; 1 Pe 2.12)*

⁸ Xe ha'e-ta ave enterove-pe taperekó katu peteĩ py'a onhondive. Pejoporiahuverekō rei katu pejohayhu porã-vy. Outro kwéry-pe tapemboeteve katu pendejéhegwi. ⁹ Ojapo vai ramo jepe nde-vy ani erembojovái teĩ íxupe. Onhe'ẽ vai ramo nde-vy ani ave erembojovái íxupe. Tapembojeupi katu Nhandejáry-pe pene nhe'ẽ ohovasa porã hagwã upe va'e-pe. Upéixa erejapo hagwã Nhandejáry

---

* **3:6** Gn 18.12

pende pe'a-ma gwe'yirā ramo. Upéixa erejapo ramo ha'e nde rovasa porā va'erā.

10 Upe va'e rehewa oī Davi amyrī porahéi-py kwaitia-rehe oī va'e:

“Ko yvy-rehe ereiko jave nde reko porā reheve erevy'ase para'e ereiko-vy. Aipo ramo kóixa ae eiko: Ejoko ne nhe'ẽ hatā. Eipe'a ndejéhegwi ne nhe'ẽ vaiha. Ani teī ne nhe'ẽ rei rei ereiko-vy. Ani ave nde apu rei rei teī. **11** Ejoko ave ndejéhegwi ne rembiapo vaiseha. Ne rembiapo porārā ae katu ejapo. Nde py'agwapy porā reheve eiko nde rapixa kwéry ndive. **12** Nhandejáry ko orepara ipy'a porā va'e-rehe. Ojéupe ojerure ramo ohendu arā inhe'ẽ. Ipy'a vai va'e ae ombo-jeupi ramo onhe'ẽ Nhandejáry-pe nohendúi va'e-rami arā inhe'ẽ”*

he'i Nhandejáry nhe'ẽ oī va'e.

13 Tapeiko porā katu. Peiko porā meme ramo ndaipóri arā para'e pene mbohasa asyse va'erā.

14 Ha sapy'a pende reko porāha-gwi pene mbohasa asy ramo, Nhandejáry pene mbovy'a jevy joty va'erā. Ani joty pende kyhyje avave-gwi. Pene mbohasa asyse ramo jepe ani joty pejepy'apy teī pendéjehe.

15 Penhembojáry katu Cristo-rehe, pende py'a gwive pejerovia tee katu hese. Peime meme katu pende jeroviah-rehe pemombe'u hagwā: “Ma'erā-gwi erejerovia Cristo-rehe?” he'i va'e oporandu ramo nde-vy nde rapixa, nde reko kirirī reheve emombe'u porā íxupe.* **16** Mbegwe katu

---

* **3:12** Sl 34.12-16   * **3:15** Is 8.12-13; Mt 5.10

porā emombe'u íxupe imboete-vy. Nde py'a porā reheve emombe'u íxupe. Nde py'a potī-gwi ojekwaa arā nde-rehe nde rekoha porā. Cristo-rehe pejerovia-gwi peiko porā meme ramo onhemotī arā pendéhegwi pende-rehe onhe'ē vai vai rei va'ekwe.

¹⁷ Oĩ hembiapo vaikwe-rehe ohasa asy va'erā. Oĩ ave hembiapo porāgwe-rehe ohasa asy ave va'erā. Peẽ katu Nhandejáry remimbota ramo pehasa asy hagwā iporāve pene rembiapo porāgwe-rehe mate pehasa asy.

¹⁸ Cristo ave ohasa asy va'ekwe. Hembiapo apo porā jepe ohasa asy joty va'ekwe. Nhane rembiapo vai-rehe nhande repy eterei-gwi omano tee va'ekwe. Opy'a potī reheve gwī ipy'a ky'a va'e-rehe ojejuka uka va'ekwe. Nhande reraha hagwā Nhandejáry ha-py upéixa ha'e oiko nhande-rehe va'ekwe. Omano rire opu'ā jevy oho-vy. Gwekove marangatu-rupi onhemoingove jevy va'ekwe.* ¹⁹ Preso oĩ va'e-rami va'e-py ogwahē oho-vy va'ekwe omano va'ekwe nhe'ēgwe rendaty-py ojéhegwa nhe'ē omombe'u ogwahē oho-vy. ²⁰ Ha'e kwéry omano e'ŷ mboyve ndoikói va'ekwe Nhandejáry nhe'ērupi. Yma va'ekwe Noé amyrī ojapo jave va'ekwe okanoagwasu omombe'u íxupe kwéry Nhandejáry nhe'ē. Ha nohenduséiry voi hikwái. Hi'are voi Noé amyrī ojapopa hagwā okanoagwasu. Ha Nhandejáry oha'arō arō joty inhe'ē nohenduséi va'e kwéry-pe. Nohenduséiry ramo jepe inhe'ē, nohundi pya'éiry joty íxupe kwéry. Oito mate oike va'ekwe kanoagwasu-py nonhehundíry.

---

* **3:18** Rm 5.6-8; 2 Co 5.19-21

Kanoagwasu-py oikepa-ma va'ekwe Nhandejáry onhangareko joty hese. Y-gwi ogweroresende va'ekwe heraha-vy íxupe.* ²¹ Onheresende rei va'ekwe Noé amyrī Nhandejáry nhe'ẽ reroviah-a-gwi. Nhane mongarai hagwā-rehe upéa omombe'u-ma nhande-vy. Nhane apymī y-py nhane mongarai-vy. Ndaha'éiry nhane mbojahu-vy. Ndoipe'airy nhande ky'akwe nhandéhegwi. Nhane momandu'a mate Hesu Cristo-rehe nhane mongarai-vy. Hese jajerovia-gwi nhanhemongarai uka jahexa uka hagwā nhande py'a omopotī-ma nhane resende-vy Nhandejáry. Oikove jevy-ma Hesu Cristo. Upéi omano va'ekwe pa'ū-gwi Cristo omopu'ã jevy va'ekwe. ²² Upe rire ojeupi jevy oho-vy yváypy. Nhandejáry akatúa-koty oĩ. Ipu'aka entéro va'e-rehe. Ipu'aka va'e gwive oiko ipogwy-py. Nhandejáry rembigwái kwéry oiko ipogwy-py. Entéro mburuvixa jahexa e'ŷ va'e gwive, ndoikoséi mo'ã va'e gwive, oiko joty ipogwy-py.

4

*Penhemoirū katu Cristo-rehe pejejavyse hagwe
pehejapa hagwā
(Ef 4.17-32; Cl 3.1-11)*

¹ Pene mandu'a kena Cristo-rehe. Yvy-rupi oiko jave ombohasa asy ranhe va'ekwe íxupe imoingo-vy upéixa rame peẽ ave tapenhembopy'agwasu kena pehasa asy hagwā. “Ipy'a porā reheve Cristo ohasa asy va'ekwe” tapeje katu. “Xe ave ahasa asy va'erā. Upe rame

---

* **3:20** Gn 6.1-7.24

ha'e-rami xe py'a porã reheve aikose." Aipo-rami katu tapeje pendejéupe. Jahasa asy rire ndajaje-javysevéi-ma Cristo nhamoirũ teese-gwi. ² Upéa-gwi ãy peve anive pejapo pejapose rei va'e. Nhandejáry remimbota ae mate tapejapo.

³ Yma araka'e pene rembiapo vai meme araka'e Nhandejáry-rehe ojerovia e'ŷ va'e-rami. Teko reirupi peiko araka'e mba'e vai-pe pehayhu araka'e peiko-vy. Karugwasu-py, oka'u hagwã renda-py ave peho meme araka'e. Peka'u rei araka'e peiko-vy. Pende rekoha vai eterei-gwi Tupã Nhandejáry e'ŷ rei-pe pemboete meme peiko-vy ave araka'e.

⁴ Ha ãy katu peẽ nipo napemoirũvái-ma ra'e upéixa oiko va'e-pe. Pene irũvykwe ojohu vaipa-ma pende reko pyahu ra'e. Ndaipy'a horyvái-ma voi ra'e pene ndive. Onhe'ẽ vai vai ave pende-rehe. Ndapeikovái indive-gwi ndovy'avái voi okwavy. ⁵ Ogwahẽ va'erã hi'óra onhemombe'u hagwã gwembiapokwe-rehe Nhandejáry-pe. Ha'e ojohu kwaa voi enterove rembiapokwe-rehe, oikove vytéri va'e rembiapokwe-rehe ave ojohu kwaa voi hese. Hembiapo vai va'ekwe-pe ombohasa asy va'erã.

⁶ Upéa-rehe omano va'ekwe-pe ave omombe'u-ma Hesu Cristo rehewa nhe'ẽ. Kente meme-gwi ojohu-ma íxupe kwéry omano hagwã. Nhandejáry ae oikove va'e. Ha'e kwéry oikove ave hagwã oikwaa ukapa-ma Hesu rehewa nhe'ẽ íxupe kwéry. Omoingove jeyv ave íxupe kwéry inhe'ẽgwe kwéry. Ha'e kwéry ave oiporu hagwã oikove va'e reko.

⁷ Ko yvy sapy'a opa-tama. Nhane arandu porã mani katu. Nhande py'agwapy reheve, nhande reko kirirĩ reheve ave nhaha'arõ katu jaiko-vy

Nhandejáry-pe. Nhanhomongeta meme katu hendifive. Nhamoī ae katu nhane renonde-py. ⁸ Ha tajajohayhu rei katu jaiko-vy. Jajohayhu porā ramo mba'eve vai ndajajohúi arā ojóehe. Nhane rembihayhu ojapo vai ramo jepe tajahayhu rei katu íxupe. ⁹ Tanhamogwahē porā katu jahayhvý nhane mbohupa-pe. Ndaikatúi nhande juru mym̄yi rei hexa-vy. Nhande py'a gwive ae nhande rory arā nhane mbohupa rexá-vy.

¹⁰ Penhopytygwō porā kena. Nhandejáry remimoarandu peē kwéry pende ae ae pejapo kwaavae' pejapo hagwā. Penhopytygwō jepe pende ae ae joty pene rembiapo pejapo. Nhandejáry rembigwái porā va'e-rami upéixa penhopytygwō katu peiko-vy.

¹¹ Peē, Nhandejáry pene moarandu-gwi pemosarambi kwaaiinhe'ẽva'e, tapemombe'u mbe'u porā katu inhe'ẽgwe. Peē, peporopertygwō kwaavae', Nhandejáry pene mombaraete pehexa uka porā hagwā entérava'e-pe kente pytygwōha voi peiko hagwā. Hesu Cristo nhe'ẽ-rupi nhande py'a rory ete-gwi opamba'e jajapo va'e tajajapo nhamboete ete hagwā Nhandejáry-pe. Ipu'aka tee, imomba'egwasuha ave opa e'ŷ va'e. Nhane remimboete voi. Nhandejáry tee voi ha'e. Amém.*

*Ani joty nhatī teī jahasa asy ramo Cristo-rehe
jajerovia-gwi*

*(Mt 24.9; Jo 16.1-4; Fp 1.29; 2 Ts 1.4-5; 1 Pe 3.14;
1 Jo 3.13)*

---

* **4:11** Rm 12.6-8; 1 Co 12.8-10; Ef 4.7-12

12 Ani nde kyhyje teĩ, xe rembihayhu kwéry. Nde rerekō asy ramo jepe ani nde kyhyje teĩ. “Ma'erã-gwi” ndaja'ei nhandéjehe. Jaiko asy ramo jepe ojek-waa joty nhande rekoha. Tata-py nhamoĩ ramo nhane mba'e ndahyku reíry ramo, “Imbaraete voi ra'e tata-py” ja'e arã hese. Upéixa ete imbaraete ave nhande rekoha. Ani nde kyhyje teĩ.

13 Pehasa asy ramo jepe taperovy'a katu. Hesu Cristo ohasa asy va'ekwe. Ha'e-rami peẽ ave pehasa asy peiko-vy. Upéixa ramo ha'e ojehexa uka ramo omba'egwasuha peẽ ave pevy'a va'erã. Upéa-rehe ãy peve erehasa asy ramo jepe, erovy'a katu.

14 Cristo-rehe pejerovia-gwi inhe'ëgwasu rei va'e ndojejokói va'erã onhe'ë rei-vy peẽ-my. Upéixa ramo taperovy'a joty kuri hekoha. Oĩ pende py'apy-py Nhandejáry Nhe'ë Marangatu tee va'e opu'akaha reheve pene mombaraete pene mbovy'a hagwã.

15 Ani pene rembiapo vai teĩ pene mbohasa asy uka hagwã. Petĩ kena pene rembiapo niporãi va'e pejapo hagwã. Ani peporojuka teĩ. Ani pemonda teĩ. Pende reko porã e'ÿ reheve ani ave peiko. Pejoko katu pene nhe'ë. Petĩ kena pehasa asy hagwã upéa pene rembiapo vaikwe-rehe.

16 Hesu-rehe pejerovia-gwi ae pene mbohasa asy ramo ani joty kuri petĩ peiko-vy. Iporãve pemomba'egwasu Nhandejáry-pe. “Hesu Cristo re'ýi voi ko xe. Natĩ mo'ãi ahasa asy ramo hese ha-py” peje katu kuri Hesu-pe pemboete-vy.

17 Ogwahë-ma Nhandejáry áry ogwerekó asy hagwã enterove-pe hembiapokwe-rehe. Onhypyrû-ma ojohu-vy gwe'ýi kwéry-rehe ranhe.

Túvy-rami nhande rerekwa asy nhane rembiapo vai-rehe. Ndoheja reíry nhane rembiapo vaikwe nhande-vy. Áy upéixa nhande rerekwa-ma. Ou va'erã hi'óra gwe'ýi e'ý rekoko-we-rehe ogwereco hagwã. Hesu rehewa nhe'ë porã nohenduséi hagwe-rehe ndoheja rei mo'ai íxupe kwéry. Ombohasa asy ete-ta voi íxupe kwéry. ¹⁸ Inhe'ë kusatia-rehe oï va'e he'i:

“Nhande reko porã ramo jepe hasy peve jahupity arã jaha-vy Nhandejáry oikoha. Ha hekoha vai va'e katu nogwahëi arã voi oho-vy Nhandejáry oikoha-py”*

he'i Nhandejáry nhe'ë kusatia-rehe oï va'e.

¹⁹ Upéixa-gwi Nhandejáry remimbota-rupi pehasa asy ramo penhemé'ë jevy katu íxupe peiko porã-vy. Gwemimombe'ukwe ojapo meme Nhandejáry nhane moingoha. Onhangareko porã pende-rehe ha'e oiko-vy. Pehasa asy jave, pene rembiapo porã rehewe pemondo mondo katu pende resa hese.

5

Cristo reroviah kwéry rerekwa pegwarã nhe'ë

¹ Xe ko aiko-ma Cristo reroviah kwéry rerekwa ramo. Xe ahexa voi va'ekwe ohasa asy ramo Cristo. Ha'e ojehexa uka ramo ombo'egwasuha, xe amoirû jevy va'erã íxupe. Heroviah rerekwa ramo voi aiko-ma xe. Ha ahaise ko kusatia nhe'ë xe rapixa kwéry-pe, Cristo reroviah rerekwa kwéry-pe.* ² Hymba kwéry rerekwa porã-rami

---

* **4:18** Pv 11.31   * **5:1** Mt 20.25-26; Mc 9.35; Lc 14.10-11; 18.9-14;
Jo 13.12-15; Fp 2.3-8; Tg 4.6-7

penhangareko porã katu Cristo reroviaha kwéry-rehe. Ani perovy'a e'ŷ rehevē penhangareko hese kwéry. Pende py'a porã rehevē perekō íxupe kwéry. Ani ave pene rembiapo repy-rehe pemondo teĩ pende resa. Pene kyre'ŷ rei katu peipytygwō hagwā pene reminhangareko kwéry-pe. Upéixa ramo Nhandejáry remimbota-rupi peiko va'erā.

³ Ani pemandā rei teĩ ave íxupe kwéry. Peiko porã meme katu pejapoha-rami ojapo jevy hagwā ha'e kwéry ave. ⁴ Nhande Rerekoha tee ou jevy ramo nhande rexakwaa rei-ma va'erā. Upe-ma ramo ome'ẽ-ta peẽ-my onhemomba'egwasu va'e pegwarā opa e'ŷ va'e. Upéa mate amombe'use Cristo reroviaha ruvixa kwéry-pe.

Pedro onhemonhe'ẽ Cristo reroviaha kwéry-pe

⁵ Peẽ ipyahuve va'e kwéry-pe ha'e-ta ko va'e. Nde ru-rami, nde sy-rami pehendu pendéhegwi itujave va'e nhe'ẽ.

Ha enterovéa-pe ha'e-ta ani penhembotuvix-avese teĩ. Penhopytygwō ae arā penhembotuvixa e'ŷ-vy. Jaikwaa-ma Nhandejáry nhe'ẽ:

“Nhandejáry ombojevy va'erā onhembotuvixase va'e-pe. Ha onhemomirívē va'e-pe ae ohex-akwaa rei va'erā Nhandejáry”

he'i Nhandejáry nhe'ẽ kwtia-rehe oĩ va'e.

⁶ Upéa-rehe penheme'ẽ Nhandejáry pogwy-py pene py'amirī rehevē. Ha'e imbaraete ete nhane pytygwō hagwā. Hi'óra-py ha'e nhane mboete uka va'erā. ⁷ Pende py'apy-py pejepy'apyse ramo pembojeupi ae pene nhe'ẽ Nhandejáry-pe. Nhane mbopy'agwapy meme voi ha'e nhane pytygwō-vy. ⁸ Opáy va'e-rami

ae katu peiko. Penhangareko porā porā katu pendéjehe. Nhande-rehe ija'e'ŷ va'e anhaygwasu nhande reity vaiseha voi. Jagwarete onhe'ē nhe'ē gwemi'urā ohekaha-rami voi anhaygwasu nhande reka. ⁹ Tapenhemombarae te ae katu anhaygwasu-pe pejoko hagwā pendejéhegwi. Cristo-rehe pejerovia-gwi pene mbaraete katu anháy-pe. Pene mandu'a ave nhande re'ýi kwéry, Cristo rervoviaha kwéry-rehe. Opa ko yvy-rupi oiko va'e ha'e kwéry ave peẽ-rami ave ohasa asy.

¹⁰ Sapy'a ete mate pehasa asy va'erā. Nhandejáry ae pene moingo va'erā gweko-rupi. Ha'e nhande pe'a va'ekwe nhane moingo hagwā pe-teĩxa Cristo Hesu ndive. Opa e'ŷ reheve enterove omomba'egwasu ramo Cristo Hesu-pe pe-teĩxa nhamoïru arā íxupe. Upe va'e-rehe nhane mombaraete nhane mboheko porā ojéupe nhane mbojere e'ŷ-vy ojéhegwi. ¹¹ “Ha'e imburuvixagwasu ete va'e opa e'ŷ peve” ja'e hese nhamoi peteĩxa nhe'ē.

Pedro omboapy-ta okwatia nhe'ē

¹² Silvano xe pytygwō ahai hagwā kuri ko kwatia. Ha'e nhande re'ýi. Ojerovia tee va'e Cristo-rehe. Ohai-ma xe nhe'ē peẽ-my gwarā. Ndaipukúi ko kwatia nhe'ē. Anhemonhe'ē hagwā peẽ-my pene kyre'ŷ hagwā amombe'u peẽ-my anhetegwa nhe'ē. Nhandejáry nhande rexakwaa rei rehewa amombe'u peẽ-my. Tapene mbaraete katu pejere e'ŷ-vy inhe'ē-gwi.

¹³ Babilônia tetā mygwa Cristo rervoviaha kwéry onhomboaty aty va'e omondo-ta omandu'aha peẽ-my. Peẽ-rami íxupe kwéry ave Nhandejáry

oipe'a va'ekwe gwe'yirã. Marcos xe ra'y-rami oiko va'e omondo-ta ave peẽ-my omandu'aha.

¹⁴ Peẽ pejotopa ramo pejohayhu-gwi pejoho-vaetũ katu Cristo réry-py. Hese pejerovia-gwi tapene mbopy'agwapy meme katu Nhandejáry pende rovasa-vy.

**Nhandejáry Nhe'ẽ
New Testament in Kaiwá (BR:kgk:Kaiwá)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaiwá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaiwá

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
7ba4d793-0e4f-5efd-8f91-509f2a6d9f6a